

ધોરણ : 8 સામાયિક મૂલ્યાંકન કસોટી

જુલાઈ - 2022

સમય : 1 કલાક સામાજિક વિજ્ઞાન

કુલ ગુણ : 25

પ્રશ્ન: 1 નીચે આપેલ વિકલ્પમાથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી લખો. (5)

(1) ઈ. સ. 1498માં કાલિકટમાં કયો રાજા રાજ્ય કરતો હતો?

A. આલ્બુકર્ક

B. સામુદ્રિક

C. અલ્મેડા

D. ફરુશિયર

(2) ડચ પ્રજા ક્યાંની વતની હતી?

A. ડેન્માર્કની

B. હોલેન્ડની

C. ગ્રેટબ્રિટનની

D. ફ્રાંચની

(3) પોર્ટુગીઝોએ ગોવાને પોતાની રાજધાની ક્યારે બનાવી?

A. ઈ. સ. 1503માં

B. ઈ. સ. 1505માં

C. ઈ. સ. 1530માં

D. ઈ. સ. 1585માં

(4) પોર્ટુગીઝોએ નીચેના પૈકી કયા સ્થળના સુલતાનને હરાવ્યો નહોતો?

A. ગોલકોંડાના

B. અહેમદનગરના

C. કાલિકટના

D. બીજાપુરના

(5) નીચેના પૈકી કઈ યુરોપિયન પ્રજા 'સાગરના સ્વામી' ગણાતી હતી?

A. અંગ્રેજ

B. ડેનિશ

C. ડચ

D. પોર્ટુગીઝ

પ્રશ્ન: 2 ખાલી જગ્યા પૂરો.

(6)

- (1) ઈસુની 16મી સદીમાં પોર્ટુગીઝો સાગરના સ્વામી ગણાતા હતા.
- (2) ડચ (વલંદા) લોકો હોલેન્ડ ના વતની હતા.
- (3) ડચ (વલંદા) પ્રજાએ ગોલકોંડાના શાસક પાસેથી પરવાનગી મેળવી ‘મસલીપટનમ’ માં પોતાનું સ્થાન જમાવ્યું.
- (4) ડેનિશ પ્રજા ડેન્માર્ક ની વતની હતી.
- (5) ડેનિશ પ્રજાએ બંગાળમાં સીરામપુર માં કોઠી (મથક) સ્થાપી હતી.
- (6) અંગ્રેજોએ ઊભી કરેલી કિલ્લેબંધીવાળી ‘ફોર્ટ વિલિયમ’ નામની નવી વસાહત આજે કોલકાતા તરીકે ઓળખાય છે.

પ્રશ્ન: ૩ બંધ બેસતાં જોડકા જોડો.

(4)

વિભાગ 'અ' (સાલ)

વિભાગ 'બ' (બનાવો)

(1) ઈ. સ. 1453

(2) ઈ. સ. 1498

(3) ઈ. સ. 1530

(4) ઈ. સ. 1600

(1) ભારત આવવાનો નવો જળમાર્ગ શોધાયો.

(2) ફ્રેન્ચ ઈસ્ટ ઇન્ડિયા કંપનીની સ્થાપના થઈ.

(3) ઈસ્ટ ઇન્ડિયા કંપનીની સ્થાપના થઈ.

(4) તુર્કીએ કોન્સ્ટેન્ટિનોપલ જીતી લીધું.

(5) પોર્ટુગીઝોએ ગોવાને રાજધાની બનાવી.

પ્રશ્ન: 4 નીચેના પ્રશ્નોનાં માગ્યા મુજબ ઉત્તર આપો. (દરેકના બે ગુણ)

(10)

(1) પોર્ટુગીઝો 'સાગરના સ્વામી' શાથી કહેવાતા?

➤ ભારતની કોઈ પણ વ્યક્તિએ હિંદ મહાસાગરના દરિયાઈ માર્ગનો ઉપયોગ કરવો હોય તો પોર્ટુગીઝોની પરવાનગી લેવી પડતી. આમ, પોર્ટુગીઝો દરિયાઈ માર્ગ પર એકહથ્થુ સત્તા ધરાવતા હોવાથી તેઓ 'સાગરના સ્વામી' કહેવાતા.

(2) ડચ (વલંદા) લોકો ક્યાંના વતની હતા?

➤ ડચ (વલંદા) લોકો હોલેન્ડ(નેધરલેન્ડ્સ)ના વતની હતા.

(3) ડચ (વલંદા) લોકોએ ભારતમાં કયાં સ્થળોએ વેપાર જમાવ્યો?

➤ ડચ (વલંદા) લોકોએ ભારતમાં બંગાળમાં, મલબારના વિસ્તારમાં, મસલીપટ્ટનમ (મછલીપટ્ટમ) વગેરે સ્થળોએ વેપાર જમાવ્યો.

(4) ડેનિશ લોકો ક્યાંના વતની હતા? ભારતમાં તેમણે કયા સ્થળે વેપારી મથક (કોઠી)ની સ્થાપના કરી હતી ?

➤ ડેનિશ લોકો ડેન્માર્કના વતની હતા. ભારતમાં તેમણે બંગાળમાં સીરામપુરમાં વેપારીમથક(કોઠી) ની સ્થાપના કરી હતી.

(5) (બ્રિટિશ) ઈસ્ટ ઇન્ડિયા કંપની ક્યાં, ક્યારે અને શા માટે સ્થપાઈ હતી?

➤ (બ્રિટિશ) ઈસ્ટ ઇન્ડિયા કંપની ઈ. સ. 1600માં ઇંગ્લેન્ડમાં પૂર્વનાં રાષ્ટ્રો સાથે એકાધિકાર વેપાર કરવા માટે સ્થપાઈ હતી.

BEST OF LUCK